Pääomasijoittajat

Verojaosto **7.2.2019**

Ehdotus tuloverolain 9 §:n muuttamiseksi tuo merkittävästi lisää kasvurahaa suomalaisille startup- ja kasvuyrityksille (HE 306/2018 vp)

1) Pääomasijoittajat ry kannattaa esitystä ja pitää TVL 9 §:n 5 momentin soveltamisalan laajentamista kiireellisenä ja välttämättömänä toimenpiteenä

HE 306/2018 mahdollistaa ulkomaisten pääomien kanavoimisen suomalaisten pääomasijoitusrahastojen kautta suomalaisille startup- ja kasvuyrityksille. Ehdotus tuo lisää kasvurahoitusta, kasvua ja työllisyyttä Suomeen ilman veronmenetyksiä.

- Suomen lainsäädäntö (TVL 9.5 §) ei tunnista tällä hetkellä ulkomaisia rahastojen rahastoja (fund of funds, FoF) sijoittajaryhmänä, mistä syystä ulkomaiset FoF-sijoittajat eivät voi sijoittaa Suomeen ilman ylimääräisiä ja muihin maihin nähden poikkeuksellisia veroseuraamuksia. Nykytila haittaa merkittävästi kasvun rakentamiseen tarkoitettujen pääomien suuntautumista Suomeen ja se heikentää siten startup- ja kasvuyritysten rahoitusmahdollisuuksia.
- Ehdotettu uusi TVL 9.6 § mahdollistaa ulkomaisten sijoittajien ja ulkomaisten FoF-rahastojen sijoitukset suomalaisiin pääomasijoitusrahastoihin. Ehdotus on olemassa olevan verojärjestelmän mukainen ja se selkiyttää merkittävällä tavalla nykyistä oikeustilaa.
- Ehdotetun säädösmuutoksen toteuttaminen on välttämätöntä, jotta suomalaiset pääomasijoitusrahastot voivat houkutella ulkomaisia yksityisiä pääomia Suomeen samoin säännöksin kuin muut verrokkimaat. Suomella on jo pitkä matka kirittävänä muihin verrokkimaihin nähden: Suomessa ulkomaisten rahastosijoittajien osuus pääomasijoitusrahastojen varainkeruusta on 30 %, Euroopassa keskitaso on 50 % ja Ruotsissa jopa 80 %. Ilman säädösmuutosta saatavilla olevat pääomat suuntautuvat kilpailijamaihin suomalaisten yritysten ulottumattomiin.
- Ehdotuksella on suoria sijoitussummia suuremmat välilliset vaikutukset. Uusimpien 23.1.2019 julkaistujen tietojen mukaan pääomasijoituksen saamisen jälkeisellä kolmen vuoden ajanjaksolla pääomasijoittajien omistamien kohdeyritysten liikevaihdon keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti oli 22,8 % – 6 kertaa muita verrokkiyrityksiä nopeampaa. Henkilöstömäärän vuosittainen kasvu pääomasijoituksen saaneissa yrityksissä oli 16,8 % – 15 kertaa verrokkiyrityksiä nopeampaa.
- Jotta Suomi pysyy eurooppalaisessa kilpailussa mukana, on tärkeää, että kansallisella lainsäädännöllä pidetään huolta Suomen houkuttelevuudesta sijoituskohteena. Näin luomme yhä useammalle yritykselle mahdollisuuden menestyä ja samalla syntyy positiivisia talous- ja työllistämisvaikutuksia Suomelle ja suomalaisille.
- **Ehdotuksen toteuttaminen on tärkeä osa myös avointa ja läpinäkyvää toimintakulttuuria, mitä myös Suomen lainsäädännön tulisi tukea.** Ehdotus mahdollistaisi suorat sijoitukset suomalaisin pääomasijoitusrahastoihin ja vähentäisi hallinnollisia kustannuksia ja lisäisi selvästi Suomen houkuttelevuutta sijoituskohteena.
- Suomen hallitusohjelman toimintasuunnitelmassa todetaan, että **esteiden ja rajoitusten poistaminen yksityiseltä pääomalta olisi valtion näkökulmasta edullisin tapa lisätä yritysten kasvurahoitusta ja samalla edistää pääomasijoitusmarkkinan kehittymistä.** Nyt ehdotettu säädösmuutos toteuttaa nimenomaisesti hallitusohjelman tavoitteita ja tukee Suomen talouskasvupyrkimyksiä tehokkaasti toimivan ja kasvavan pääomasijoitusalan avulla.

2) Hallituksen esityksessä on kuvattu hyvin nykytilan ongelmat ja perustelut muutokset kiireellisyydelle - Ulkomaisten rahastojen rahastojen sijoitusesteet Suomeen poistettava

Tuloverolakia korjattiin viimeksi vuonna 2005 sen varmistamiseksi, että ulkomaiset sijoittajat voivat sijoittaa suomalaisiin pääomasijoitusrahastoihin Suomen talouskasvun edistämiseksi. Tuloverolain 9 §:ään lisättiin uusi 5 momentti, jonka mukaan ulkomaisen sijoittajan suomalaisen pääomasijoitusrahaston kautta tekemä sijoitus suomalaiseen kohdeyritykseen saatettiin samaan asemaan kuin suoraan suomalaiseen yritykseen tehty sijoitus. Sittemmin oikeuskäytäntö on johtanut vuonna 2013 siihen, että säännöksen alkuperäinen tarkoitus ei enää sellaisenaan toteudu tilanteessa, jossa ulkomainen sijoittaja on rahastojen rahasto. Tämä aiheuttaa lain alkuperäisen tarkoituksen vastaisesti ulkomaisille sijoittajille tarpeettomia esteitä tehdä sijoituksia suomalaisiin pääomasijoitusrahastoihin.

Nämä lainsäädäntöesteet rajoittavat yksityisen pääoman tarjontaa startup- ja kasvuyritysten kasvuun ja kansainvälistymiseen. Kansainvälisten rahastojen rahastojen merkityksen kasvaessa pääomasijoitusrahastojen varainkeruussa nykytilanne on muodostunut myös merkittäväksi Suomen kilpailukykyä heikentäväksi ongelmaksi. Voimassa oleva lainsäädäntö heikentää olennaisesti myös Suomen houkuttelevuutta sijoituskohteena ja käytännössä estää kansainvälisten rahastojen rahastojen sijoitukset Suomeen kokonaan. Näiden varojen lipuminen Suomen ohi pyritään korjaamaan nyt valmisteilla olevassa hallituksen esityksessä.

Tarve säädösmuutokselle on akuutti erityisesti siksi, että komission uuden VentureEU:n hankkeen pääomat voitaisiin hyödyntää Suomessa. Ohjelmassa sijoitetaan kuuden ulkomaisen rahastojen rahaston kautta 2,1 Mrd euroa eri jäsenvaltioiden pääomasijoitusrahastoihin ja 6,5 Mrd edelleen startupeihin ja kasvuyrityksiin kasvua edistämään. Suomen pääomasijoitusmarkkinoiden kehittämiseksi ja startup-yritysten rahoitusmahdollisuuksien parantamiseksi olisi varmistettava, että myös nämä kasvun rakentamiseen tarkoitetut pääomat voidaan hyödyntää Suomessa. Ilman säädösmuutosta Suomenkin rahoittama EIF:n jättihanke on kotimaisten pääomasijoitusrahastojen, startupien ja kasvuyritysten ulottumattomissa.

3) Säädösmuutoksen peruslähtökohdat ovat kannatettavia

Vanhentuneen lainsäädännön korjaamiseksi lakia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että tuloverolain 9.5 §:n säännöksen soveltamisalaa laajennettaisiin uudella 6 momentilla koskemaan myös rahastojen rahastojen kautta tehtäviä ulkomaisia sijoituksia suomalaisiin pääomasijoitusrahastoihin. Ehdotuksen sisältö vastaa TVL 9.5 §:n alkuperäistä tarkoitusta eli ulkomaista sijoittajaa verotetaan suomalaisesta pääomasijoitusrahastosta saadusta tulosta vain silloin, jos tulo olisi myös suoraan kohdeyhtiöstä saatuna ollut veronalaista. Pidämme tätä lähtökohtaa perusteltuna ja kannatettavana.

4) Lopuksi

Hallituksen esityksessä on kuvattu kattavasti ehdotuksen taustalla vaikuttavia syitä ja ehdotuksen myönteisiä taloudellisia vaikutuksia. Perusteluissa on hyvin tuotu esille myös se, että ehdotus on tärkeä kotimaisen pääomasijoitusmarkkinan kilpailukyvyn parantamiseksi ja kasvun vauhdittamiseksi Suomessa.

Ehdotuksen vaikutuksia arvioitaessa on huomioitava myös pääomasijoittamisen yhteiskunnalliset vaikutukset kasvun vauhdittajina. Tuoreimpien 23.1.2019 julkaistujen tilastojen mukaan pääomasijoituksen saamisen jälkeisellä kolmen vuoden ajanjaksolla yritysten liikevaihdon keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti oli 22,8 % – 6 kertaa verrokkiyrityksiä nopeampaa. Henkilöstömäärän vuosittainen kasvu pääomasijoituksen saaneissa yrityksissä oli

16,8 % – 15 kertaa verrokkiyrityksiä nopeampaa. Näistä syistä Suomessa on tärkeä huolehtia siitä, että pääomasijoitusmarkkinat voivat pysyä eurooppalaisen kehityksen mukana edistäen Suomen talouskasvua ja työllisyyttä hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti.

Euroopan tason sijoitusdataa tarkasteltaessa yksi merkittävä kehityskulku on yhä suurempien pääomasijoitusrahastojen yleistyminen Euroopassa. Eurooppalaiset Venture Capital -rahastojen keskikoko on noussut viimeisen kahden vuoden aikana yli 100 miljoonaan euroon, merkiten rahastojen keskimääräisen koon lähes kaksinkertaistuneen vain kymmenessä vuodessa. Myös buyout-rahastojen varoista 70 % kerättiin vuonna 2017 yli miljardin suuruisiin megarahastoihin, jotka edustavat nykyään jo 40 % Euroopan buyout-markkinasta. Suomessa vuosina 2013-2017 kerättyjen uusien VC-rahastojen keskikoko on 40 miljoonaa eli nämä ovat kooltaan vain 40 % Euroopan vastaavista. **Jotta Suomi pysyy kehityksessä mukana, rahastosijoittajien monimuotoisuudesta on pidettävä hyvää huolta.** Yksi tärkeimmistä toimenpiteistä olisi poistaa ehdotuksemme mukaisesti kansalliset säädösesteet, jotka haittaavat ulkomaista varainkeruuta ulkomaisten FoF:ien osalta.

Säädösmuutosehdotus on siitä poikkeuksellinen, että se ei vähennä miltään osin valtion verotuloja. Jos lakimuutosta ei toteutettaisi, tämä johtaisi siihen, että ulkomaisten FoF:ien sijoitusvarat virtaisivat muihin maihin kuin Suomeen, mikä ei tuo Suomeen lisätuloja eikä edistä suomalaisten kasvuyritysten rahoitusta. Sen sijaan **nyt ehdotetulla yksinkertaisella, nykyisen verojärjestelmän mukaisella ratkaisulla on mahdollisuus kanavoida kotimaisten pääomasijoitusrahastojen kautta satoja miljoonia euroja suomalaisille startup- ja kasvuyrityksille seuraavan kymmenen vuoden aikana.** Tämä tuo lisää verotuloja Suomeen kasvun ja työllisyyden lisääntymisen kautta.

Ehdotuksen toteuttaminen on tärkeä osa myös avointa ja läpinäkyvää toimintakulttuuria, mitä myös Suomen lainsäädännön tulisi tukea. Ehdotus mahdollistaisi suorat sijoitukset suomalaisin pääomasijoitusrahastoihin ja vähentäisi hallinnollisia kustannuksia ja lisäisi selvästi Suomen houkuttelevuutta sijoituskohteena.

Suomen hallitusohjelman toimintasuunnitelmassa todetaan, että **esteiden ja rajoitusten poistaminen yksityiseltä pääomalta olisi valtion näkökulmasta edullisin tapa lisätä yritysten kasvurahoitusta ja samalla edistää pääomasijoitusmarkkinan kehittymistä.** Nyt ehdotettu säädösmuutos toteuttaa nimenomaisesti hallitusohjelman tavoitteita ja tukee Suomen talouskasvupyrkimyksiä tehokkaasti toimivan ja kasvavan pääomasijoitusalan avulla.

PÄÄOMASIJOITTAJAT RY

Lisätietoja **Pia Santavirta**

Pääomasijoittajat ry, toimitusjohtaja
+358 40 546 749
pia.santavirta@paaomasijoittajat.fi